

**CONSEIL DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 1995-1996

3 OCTOBRE 1996

PROPOSITION D'ORDONNANCE

visant à instaurer
une prime de niveau de vie
aux agents des administrations
et des organismes pararégionaux
de la Région de Bruxelles-Capitale

(déposée par Mme Marie NAGY,
MM. Philippe DEBRY, Michel LEMAIRE
et Denis GRIMBERGHS) (F)

**BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE RAAD**

GEWONE ZITTING 1995-1996

3 OKTOBER 1996

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

tot invoering van een welvaartspremie
voor de personeelsleden van
de administraties en
de pararegionale instellingen
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

(ingedien door Mevr. Marie NAGY
en de heren Philippe DEBRY, Michel LEMAIRE
en Denis GRIMBERGHS) (F)

Développements

En février 1993, monsieur Hervé Hasquin, alors député régional bruxellois, déposait une proposition d'ordonnance portant le même titre. Cette proposition est devenue caduque faute d'une demande de son auteur de la relever de caducité au début de la législature.

Le texte visait l'octroi d'une prime salariale aux agents des administrations et organismes pararégionaux de la Région de Bruxelles-Capitale habitant Bruxelles et destinée à compenser la différence du coût élevé de la vie à Bruxelles par rapport au reste du Royaume.

Dernièrement, le bureau de la Commission communautaire flamande a pris une initiative similaire en vue d'encourager spécialement les fonctionnaires de la Commission communautaire flamande à habiter Bruxelles.

Nous pensons que le problème soulevé par la proposition déposée en 1993 est toujours d'actualité. Depuis 1980, c'est près de 60.000 habitants que Bruxelles a perdu. A côté de cela, le prix moyen pour l'achat d'un logement en 1993 (dernières données, publiées en 1995) était de 3.800.000 F en Région de Bruxelles-Capitale alors qu'il était de 2.600.000 F dans le reste du Royaume.

Les habitants quittent la capitale, risquant ainsi à terme de menacer les équilibres sociaux et mettant à mal les recettes de la Région et donc sa capacité à faire face aux problèmes propres aux grandes villes, ce qui ne fait qu'accélérer le processus d'exode urbain.

Par ailleurs, il nous semble que le dépeuplement de la Région de Bruxelles-Capitale s'il est peut-être sensible dans sa composante flamande, dépasse la question de l'appartenance linguistique. C'est l'ensemble des agents des institutions qui devrait en fait pouvoir bénéficier de mesures d'encouragement.

Ce sont les raisons pour lesquelles nous nous permettons de réintroduire la proposition d'ordonnance moyennant toutefois, pour des raisons budgétaires évidentes, une adaptation dans le sens d'une réduction de la prime qui était prévue.

Nous proposons une prime de 4.000 F. bruts par mois alors qu'il était auparavant prévu une prime de 5.000 F. nets par mois.

Ci dessous, nous reproduisons donc les développements, légèrement amendés, que Monsieur Hervé Hasquin avait réservés à la proposition de 1993:

Le déficit démographique qui frappe si durement la Région de Bruxelles-Capitale ne semble pas prêt de

Toelichting

In februari 1993 heeft de heer Hervé Hasquin toen hij nog gewestelijk Brussels volksvertegenwoordiger was een voorstel van ordonnantie ingediend met hetzelfde opschrift. Dit voorstel is vervallen doordat de indiener ervan het niet opnieuw ingediend heeft aan het begin van de zittingsperiode.

De tekst strekte ertoe de personeelsleden van de besturen en de pararegionale instellingen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest die in Brussel wonen een premie toe te kennen ter compensatie van de hogere kosten voor het levensonderhoud in Brussel in vergelijking met de rest van het land.

Het bureau van de Vlaamse Gemeenschapscommissie heeft onlangs een soortgelijk initiatief genomen om de ambtenaren van de Vlaamse Gemeenschapscommissie ertoe aan te zetten in Brussel te komen wonen.

Wij menen dat het probleem dat aan de orde is gesteld in het voorstel van 1993 nog steeds actueel is. Sinds 1980 heeft Brussel 60.000 inwoners verloren. Afgezien daarvan diende voor de aankoop van een woning in 1993 gemiddeld 3.800.000 frank (jongste gegevens, gepubliceerd in 1995) te worden betaald in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest tegenover 2.600.000 frank in de rest van het land.

De inwoners verlaten de hoofdstad. Dat kan op termijn een bedreiging vormen voor het sociale evenwicht en brengt de inkomsten van het Gewest in gevaar waardoor het niet bij machte is om de typische problemen van grootsteden aan te pakken met als gevolg dat de stadsvlucht alleen maar versnelt.

De ontvolking van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is weliswaar merkbaar bij de Vlaamse Brusselaars doch is een kwestie die volgens ons de taalproblematiek overstijgt. Alle ambtenaren van de instellingen zouden ertoe aangemoedigt moeten worden om in Brussel te wonen.

Daarom veroorloven wij ons dit voorstel van ordonnantie opnieuw in te dienen, zij het dat de oorspronkelijke premie om budgettaire redenen verminderd wordt.

Wij stellen een premie van 4.000 frank bruto per maand voor in plaats van een premie van 5.000 frank netto per maand zoals oorspronkelijk bedoeld.

Wij geven hieronder opnieuw, licht gewijzigd, de toelichting van de heer Hervé Hasquin bij het voorstel van 1993:

De terugloop van het bevolkingsaantal, die zo schijnend is in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, lijkt nog niet ten

s'enrayer. Il importe de rappeler quelques unes des conclusions d'une étude de l'Institut de Sociologie de l'ULB, *Habiter Bruxelles*, réalisée à la demande du Ministre-Président et présentée à la presse à la mi-décembre 1992:

- Bruxelles a perdu 45.000 habitants en 10 ans. (Entre 1980 et 1994, ce sont 60.000 habitants qu'a perdus Bruxelles.)
- La fin de l'exode urbain, qui concerne en priorité les familles disposant de revenus moyens, n'est pas pour demain.
- A Bruxelles la discordance entre les revenus et les prix s'est d'ailleurs aiguisée ces dernières années. Depuis 1980, la tranche des revenus inférieurs à 750.000 F annuels s'est fortement étoffée. Dans le même temps, le différentiel des prix d'achat entre un logement à Bruxelles et dans le reste du pays a fortement augmenté: 20 % au début des années 80 à 62 % en 1990.
- Plus qu'ailleurs en Belgique, les prix des logements ont augmenté à Bruxelles, où 43 % des ménages disposent toutefois de moins de 40.000 F nets par mois pour vivre. Et pour les 76 % de Bruxellois sous la barre des 70.000F nets, l'acquisition devient de plus en plus lourde.
- Les ménages sont obligés de consacrer à leur logement une part de plus en plus grande de leurs revenus (30 % en moyenne), le problème se posant surtout dans le secteur locatif, celui des moyens et bas revenus.
- 7 ménages bruxellois sur 10 sont locataires et 4 ménages locataires sur 10 se trouvent en difficulté lors d'un renouvellement de bail.
- Le statut de locataire est devenu un modèle de vie urbain, l'acquisition étant souvent l'idéal...mais hors de portée du portefeuille.
- Bruxelles tire du produits de l'IPP 60 % de ses recettes.
- Autre constat: vivre en ville ne sera réellement attrayant que si celle-ci valorise ses atouts, ce qui implique une image de qualité, des services attractifs, des nuisances limitées.

La présente proposition a pour objectif de maintenir ou d'attirer à nouveau une catégorie de la population qui devrait par excellence résider dans les limites de la Région afin de rester en symbiose avec les habitants-administrés de Bruxelles-Capitale: les fonctionnaires régionaux.

einde. Het is van belang enkele besluiten van een studie die het 'Institut de Sociologie' van de ULB 'Wonen in Brussel', heeft uitgevoerd op verzoek van de Minister-Voorzitter en half december 1992 aan de pers is voorgesteld, in herinnering te brengen :

- Op 10 jaar tijd heeft Brussel 45.000 inwoners verloren. Tussen 1980 en 1994 verloor Brussel 60.000 inwoners.
- Het einde van de stadsvlucht, vooral door gezinnen met een middelgroot inkomen, is nog niet voor morgen.
- Te Brussel is de wanverhouding tussen de inkomens en de prijzen de jongste jaren nog groter geworden. Sedert 1980 kwamen er veel meer mensen in de inkomenschijf onder 750.000 fr. per jaar terecht. Terzelfder tijd is het verschil in aankoopprijs tussen een woning in Brussel en in de rest van het land fors vergroot : van 20 % in het begin van de jaren 1980 tot 62 % in 1990.
- In Brussel, waar 43 % van de gezinnen evenwel over een inkomen van minder dan 40.000 fr. netto per maand beschikken om van te leven, stegen de prijzen van de woningen forser dan in de rest van België. En voor 76 % van de Brusselaars die minder dan 70.000 fr. netto verdienen, wordt het hoe langer hoe moeilijker om een woning te kopen.
- De gezinnen zijn verplicht een steeds groter gedeelte van hun inkomen (gemiddeld 30 %) aan huisvesting te besteden en het probleem doet zich vooral voor bij de gezinnen die huren, namelijk die met middelgrote en lage inkomens.
- Zeven Brusselse gezinnen op tien huren en vier van de tien gezinnen die huren komen in een moeilijk parket terecht bij een vernieuwing van een huurovereenkomst.
- De status van huurder is het model voor het stadsleven geworden, terwijl de aankoop dikwijls het ideaal is ... dat evenwel niet betaalbaar is.
- Brussel haalt uit de opbrengst van de personenbelasting 60 % van zijn ontvangsten.
- Andere vaststelling : in de stad leven zal pas werkelijk aantrekkelijk worden wanneer de stad haar troeven uitspeelt door een goed imago te verspreiden, een aantrekkelijke dienstverlening te bieden en de hinder te beperken.

Dit voorstel heeft tot doel een bevolkingscategorie die bij uitstek binnen de grenzen van het Gewest zou moeten verblijven om harmonisch met de inwoners-burgers van het Hoofdstedelijk Gewest samen te leven te behouden of opnieuw aan te trekken, namelijk de gewestelijke ambtenaren.

Nous connaissons en effet un phénomène que la Flandre et la Wallonie ignorent: une frange importante des agents administratifs régionaux et pararégionaux n'habitent pas sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale. Les raisons du choix sont la cherté du logement, une vie sociale plus coûteuse, la pollutions et les nuisances en tout genre, l'insécurité, une fiscalité locale élevée, ...

Une prime, qui permet d'approcher positivement une réalité urbaine, perçue parfois sur ses seuls aspects négatifs constituerait un début de réponse à ces problèmes.

Un tel type de prime n'est pas inusité. Il est pratiqué de longue date par des organismes internationaux dont l'ONU n'est pas des moindres. Ainsi, selon la ville de fonction, Genève, Vienne ou New York, par exemple, les fonctionnaires ont une compensation calculée sur le niveau de vie local.

La présente proposition dépasse toutefois les objectifs de ces organisations internationales. Il est indispensable d'enclencher un mécanisme migratoire en direction de Bruxelles, et une juste compensation des coûts sociaux et financiers de la vie à Bruxelloise est un des moyens efficaces sur lequel la Région a un pouvoir déterminant lorsqu'il s'agit de son personnel.

Les retombées à attendre sont multiples: repeuplement de certains quartiers, remise en état des logements abandonnés ou insalubres, nouvelles ressources fiscales régionales et communales, enrichissement de la vie sociale, flux financiers en faveur des indépendants et de PME de la Région et, en conséquence, création d'emplois, proximité des administrés et des administratifs et meilleure connaissance des problèmes proprement bruxellois, revalorisation sociale des fonctionnaires.

Le coût de la mesure proposée paraît donc bien faible en comparaison de son efficacité sociale.

We kennen inderdaad een verschijnsel dat onbekend is in Vlaanderen en Wallonië. Een groot gedeelte van de personeelsleden van de gewestelijke besturen en pararegionale instellingen woont niet op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De redenen van de keuze zijn de dure woningen, een duurder sociaal leven, vervuiling en allerlei hinder, onveiligheid, hoge plaatselijke belastingen,...

Een premie kan een positieve benadering zijn van het leven in de stad waarvan men soms alleen de negatieve aspecten ziet en kan een eerste antwoord zijn op deze problemen.

Een dergelijke premie is niet ongebruikelijk en wordt sinds lang toegekend door internationale instellingen waaronder de Verenigde Naties. Al naar gelang van de stad waar ze werken, bijvoorbeeld Genève, Wenen of New York, krijgen de ambtenaren een vergoeding berekend op basis van de plaatselijke levensstandaard.

Dit voorstel gaat echter verder dan de doelstellingen van deze internationale instellingen. Er moet een migratiestroom naar Brussel op gang worden gebracht. Een billijke vergoeding voor de sociale en financiële kosten die het leven te Brussel met zich brengt, is één van de doeltreffende middelen waarover het Gewest beschikt wanneer het om zijn personeel gaat.

De te verwachten gevolgen zijn van velerlei aard : de herbevolking van sommige wijken, de herstelling van leegstaande of ongezonde woningen, nieuwe belastingontvangsten voor de gemeenten en het Gewest, de verrijking van het maatschappelijk leven, de geldstroom voor zelfstandigen en KMO's in het Gewest en bijgevolg de schepping van banen, het feit dat de burgers en het administratief personeel dicht bij elkaar wonen en deze beter vertrouwd zijn met de typische Brusselse problemen, de maatschappelijke herwaardering van de ambtenaren.

De kostprijs van de voorgestelde maatregelen lijkt dus erg gering in vergelijking met de doeltreffendheid ervan op maatschappelijk vlak.

Commentaires des articles*Article 1er*

Cet article ne suscite pas de commentaires.

Article 2

Afin de viser indistinctement l'ensemble des agents de la Région de Bruxelles-Capitale, il nous a paru souhaitable d'employer une formule extensive.

Sont visés non seulement les agents des services centraux de la Région mais également les agents des services régionaux décentralisés dits «les pararégionaux».

Article 3

Il appartiendra au Gouvernement de fixer les modalités précises d'application dans les plus brefs délais pour rencontrer le cas échéant, tous les problèmes issus de la diversité des situations administratives des agents.

Marie NAGY (F)
Philippe DEBRY (F)
Michel LEMAIRE (F)
Denis GRIMBERGHS (F)

Commentaar bij de artikelen*Artikel 1*

Dit artikel behoeft geen commentaar.

Artikel 2

Om geen onderscheid te maken tussen de personeelsleden van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, leek het ons gewenst een ruime formule te hanteren.

Niet alleen de personeelsleden van de centrale diensten van het Gewest, maar ook de personeelsleden van de gewestelijke gedecentraliseerde diensten, de zogeheten pararegionale instellingen, worden bedoeld.

Artikel 3

De regering zal zo snel mogelijk de nadere regels voor de toepassing vaststellen teneinde in voorkomend geval alle problemen op te lossen die het gevolg zijn van de verschillende administratieve situaties van de personeelsleden.

PROPOSITION D'ORDONNANCE

visant à instaurer
une prime de niveau de vie
aux agents des administrations
et des organismes pararégionaux
de la Région de Bruxelles-Capitale

Article 1er

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Une prime de niveau de vie d'un montant qui ne peut être inférieur à 4.000 F. bruts mensuels, est octroyée à tout agent appartenant à une administration de la Région de Bruxelles-Capitale ou à un organisme public qui dépend ou qui est sous le contrôle de la Région de Bruxelles-Capitale, qui est domicilié sur le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale.

Article 3

Le Gouvernement détermine par voie d'arrêtés les modalités d'application dans le mois de la publication au *Moniteur belge* de la présente ordonnance.

Marie NAGY (F)
Philippe DEBRY (F)
Michel LEMAIRE (F)
Denis GRIMBERGHS (F)

VOORSTEL VAN ORDONNANTIE

tot invoering van een welvaartspremie
voor de personeelsleden van
de administraties en
de pararegionale instellingen
van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest

Artikel 1

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

Aan elk personeelslid van een bestuur van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest of van een openbare instelling die ressorteert onder of onder de controle valt van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, dat zijn woonplaats heeft op het grondgebied van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt een welvaartspremie toegekend die niet minder dan 4.000 frank bruto per maand mag bedragen.

Artikel 3

De regering bepaalt bij wege van besluiten de nadere toepassingsregels van deze ordonnantie binnen een maand na de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

0996/6711
I.P.M. COLOR PRINTING
☎ 02/218.68.00